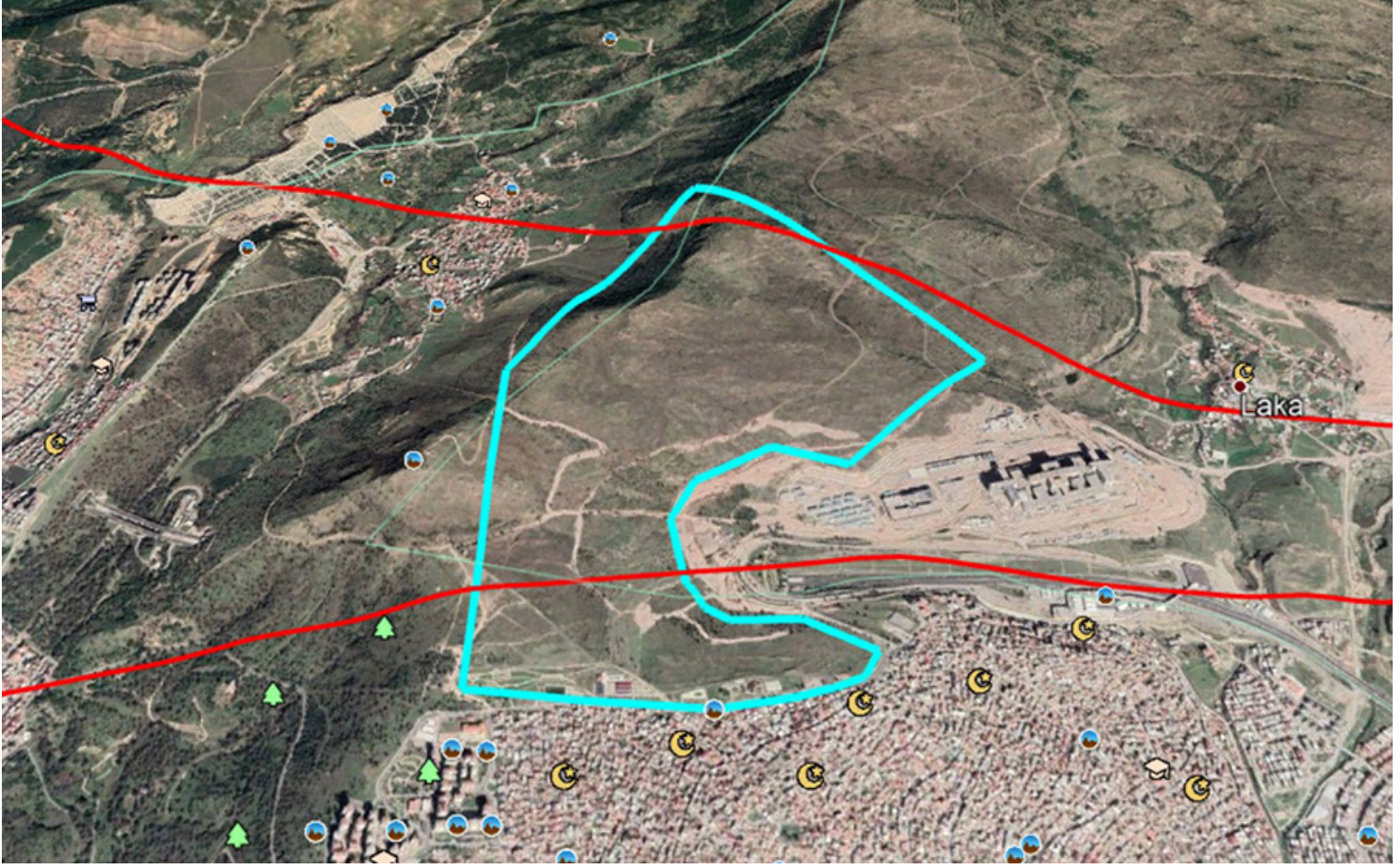

UYARIYORUZ!

İzmir-Bayraklı Rezerv Yapı Alanına Yapılması Planlanan Yapılar İçin Fay Zonları Dikkate Alınmalıdır

Ülkemizde de fay yasası çıkarılarak, aktif fay zonlarının geçtiği alanlarda özel jeolojik araştırmalar yapılarak bu zonların geçtiği güzergahlar belirlenmeli ve belirlenen "fay sakınım bandı" üstüne bina ve bina türü yapıların yapılması yasaklanmalı, mevcut bina ve bina türü yapılar ise kentsel dönüşüm kapsamına alınarak vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği sağlanmalıdır.

30.10.2020 tarihinde Samos (Sisam) açıklarında meydana gelen, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü verilerine göre Mw: 6.9 büyüklüğündeki deprem sonucunda; 116 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 1035 vatandaşımız yaralanmış, 50.000 yakın konut, işyeri vb bağımsız bina bölümü hasar görmüştür.

Şekil-1: Bornova rezerv yapı alanı ve diri fay ilişkisini gösterir harita

Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yapılan açıklamada, konutları yıkılan ve ağır hasar gören vatandaşlarımız için Bornova'da yapılmakta olan Şehir Hastanesi'nin yanında belirlenen yaklaşık 1.300.000 m² rezerv yapı alanına, 3100 civarında konutun yapılacağı, 1000'ni aşkın konutun ise yıkılan binaların yerine yapılacağı ifade edilmiştir.

Bakanlık tarafından ilan edilen rezerv yapı alanı üzerinde Odamız tarafından yapılan incelemede, MTA Genel Müdürlüğü tarafından 2012 yılında yayınlanan Türkiye Diri Fay Haritası'nda olası diri fay niteliğinde olduğu belirtilen Bornova Fay Zonu'nun geçtiği görülmektedir (Şekil-1).

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak uyarıyoruz!

24 Ocak 2020 tarihinde Elazığ-Sivrice (Çevirimtaş köyünde) meydana gelen Mw: 6.8 büyüklüğünde depremde 41 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 1600'ü aşkın vatandaşımız ise yaralanmıştı. Söz konusu depremin merkez üssü olan Çevirimtaş köyünde "Doğu Anadolu Fay Zonu" üzerinde yer alan konutların tamamı yıkılmış, 4 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, 10 vatandaşımız ise yaralanmıştı. Depremden yaklaşık 40 gün sonra Çevre ve

Şehircilik Bakanlığı tarafından söz konusu köyde, gerekli jeolojik-jeoteknik ve paleosismolojik araştırmalar gerçekleştirilmeden, konutu yıkılan vatandaşlarımızdan birine fay zonu üzerine inşa edilen konut, basın-yayın mensuplarının önünde törenle teslim edilmiştir (Şekil-2).

İzmir-Bayraklı'da da, Elazığ-Çevirimtaş köyünde yapıldığı şekilde, herhangi bir yanlışlığa düşülmemesi ve ileriki tarihlerde Bornova Fay Zonu üzerinde meydana gelebilecek olası bir depremde riski en aza indirmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla, öncelikle bölgenin ayrıntılı jeolojik-jeoteknik ve paleosismolojik araştırmalarının yapılarak Bornova Fay Zonu'nun geçtiği güzergahın belirlenmesi gerekmektedir. Bornova Fay Zonu Üzerinde özel jeolojik araştırmalar yapılarak, fayın determinasyonu yapılmalı, yapılan bu determinasyon sonucuna göre fayın geçtiği güzergah kenarlarında gerekli "fay sakinim bantları" oluşturulmalıdır. Belirlenen fay sakinim bantları 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarına işlenerek "fay sakinim bandı" içinde kalan alanlara bina ve bina türü yapıların yapılması yasaklanmalıdır. Ayrıca yapılacak bu çalışma ile inşaat çalışmaları tamamlanmak üzere olan İzmir Şehir Hastaneleri

Şekil 2: Elazığ-Sivrice- Çevirimtaş Köyünde fay zonu üstüne yapılan konut

nesi'nin de "Bornova fayı" ile olan ilişkisi ortaya çıkarılacaktır.

Sonuç olarak, ABD, Yeni Zelanda, AB ülkeleri ile çok sayıdaki gelişmiş ülkede "aktif fay zonları" üzerine bina ve bina türü yapıların yapılması yasaklanmış olmasına rağmen, Ülkemizde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın hangi bilimsel ve teknik normlara göre tespit ettiği bilinmeyen rezerv yapı alanını üstelik de aktif olduğu düşünülen fay zonları üzerinde seçmesi, sürekli aynı yanlışların tekrar ediliyor olması kabul edilemez bir yöntemdir. Yine ABD Kaliforniya'da San Andreas Fay Zonu üzerinde bina ve bina türü yapıların yapılması 1972 yılında çıkarılan "Fay Yasası" ile yasaklanmış, hatta emlak ajanslarına aktif fay zonlarının 100 metre yakınında yer alan konutların satılması süreçlerinde, konutu satın alacak kişiye bilgi verme zorunluluğu getirilmiştir. Ülkemizde ise fay

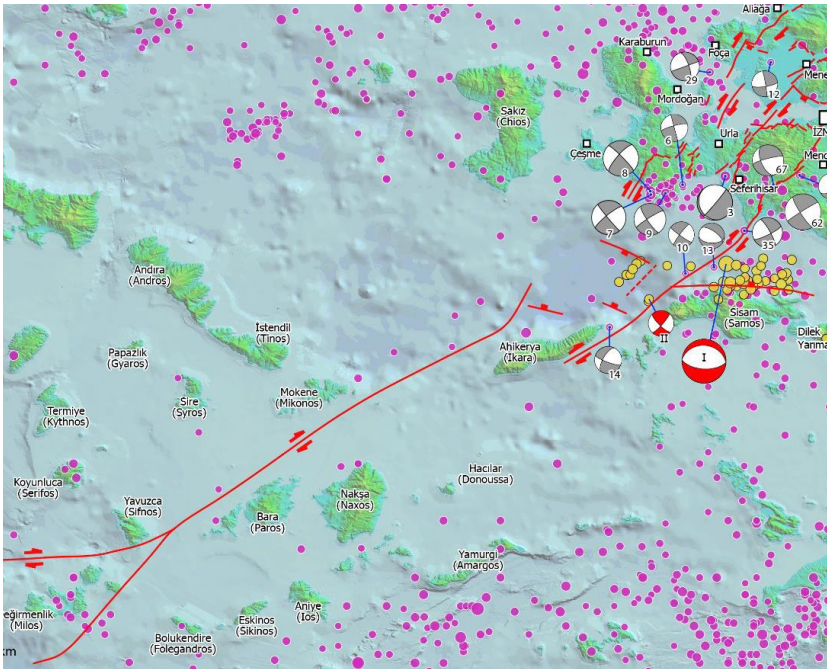
zonları üstünde bina ve bina türü yapıların yapılması serbest olduğu gibi, hiçbir belediye/valilik aktif fay zonlarını imar planlarına işlememektedir. Bu durum olası depremlerde can ve mal kayıplarını artırırken, vatandaşımızın da doğru bilgi almasının önüne geçmektedir. Bu nedenle ülkemizde de fay yasası acilen çıkarılmalı, aktif fay zonlarının geçtiği alanlarda özel jeolojik araştırmalar yapılarak bu zonların geçtiği güzergah belirlenmeli ve belirlenen "fay sakinim bandı" üstüne bina ve bina türü yapıların yapılması yasaklanmalı, mevcut bina ve bina türü yapılar ise acilen kentsel dönüşüm kapsamına alınarak vatandaşlarımızın can ve mal güvenliği sağlanmalıdır.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

AÜ TEKTONİK ARAŞTIRMA GRUBU'NUN HAZIRLADIĞI SİSAM (İZMİR-SEFERİHİSAR) DEPREM RAPORU YAYIMLANDI

30 Ekim 2020 tarihinde yerel saatle 14.51'de meydana gelen Amerikan Jeolojik Araştırmalar Kurumu (USGS) verilerine göre M=7.0 büyüklüğündeki Sisam (İzmir-Seferihisar) Depremi'ne ilişkin, Bilimsel Teknik Kurul Üyemiz ve Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği bölümü Tektonik Araştırma Grubu Üyesi Prof. Dr. Gürol Seyitoğlu, Ankara Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü Tektonik Araştırma Grubu ve üyemiz Korhan Esat ile Ankara Üniversitesi, Jeofizik Mühendisliği Bölümü, Ankara Üniversitesi Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi Üyeleri Bülent Kaypak ve Begüm Koca tarafından bir rapor yayımlandı.

Komuoyuna ve meslektaşlarımıza duyurulur.